

---

*Ανεπιθύμητη Τηλεφωνία μέσω Διαδικτύου.
Μια νέα απειλή που αναζητά λύσεις.*

***Δρ. Ιωάννης Μαριάς
Λέκτορας Ασφάλειας Υπολογιστών κ' Δικτύων
Τμήμα Πληροφορικής
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών***

9ο ICT Forum, 29-30 Oct., 2007, Athens

Περιεχόμενα

- SPAM και SPIT
  - Διαφορές και συμπτώσεις
- Τύποι SPIT
  - Ευπάθειες και απειλές
- Anti-SPIT
  - Εύκολα ή δύσκολα;
  - Αντίμετρα και κατηγορίες τους
- Έργο SPIDER
- Συζήτηση – συμπέρασμα

SPAM

■ Ορισμός

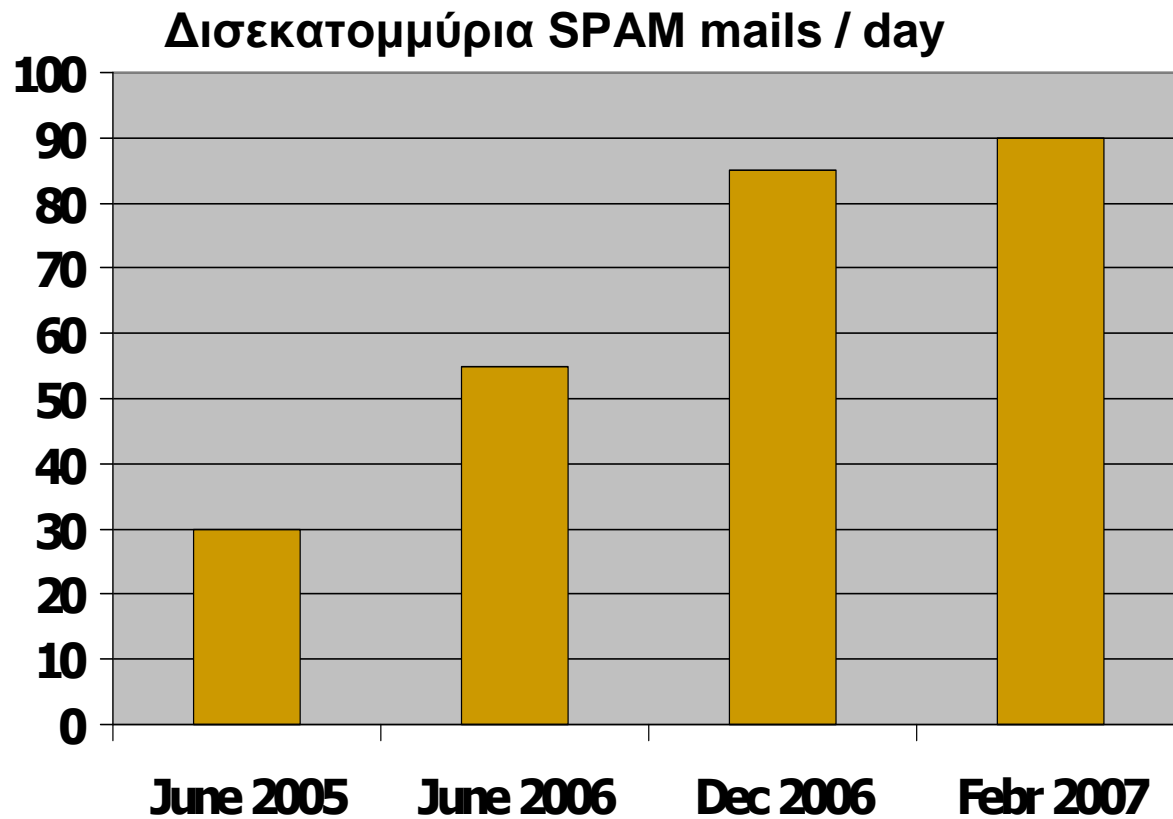
- Αυτόκλητη μαζική αποστολή (κερδοσκοπικών) e-mails

■ Ιστορία

- 1978 – 1ο e-mail spam σε 600 e-mail addresses
- 1994 – 1ο e-mail spam μεγάλης κλίμακας σε 6000 newsgroups
  - Εκατομμύρια αποδέκτες
- 2004 – καταδικάζεται ο N.M. σε 5 χρόνια φυλάκιση για αποστολή “Nigerian 419 spams” (Αυστραλία)

SPAM

■ Ιστορία

Πηγή: Wikipedia

SPAM

■ Κόστος SPAM – U.S.

SPAM e-mail	40% των e-mails
Ημερήσια αποστολή SPAM (2006)	12.4 δις.
Ημερήσια λήψη SPAM ανά χρήστη	6
Ετήσια λήψη SPAM ανά χρήστη	2,200
Ετήσιο κόστος SPAM για μη εταιρικούς χρήστες του Internet.	\$255εκ.
Ετήσιο κόστος SPAM για Αμερικάνικες εταιρείες (2002)	\$8.9 δις.
Πολιτείες με Anti-SPAM νομοθεσία	26
Αλλαγή e-mail address λόγω SPAM	16%
Ποσοστό χρηστών που απαντά σε SPAM e-mail	28%
Ποσοστό χρηστών που αγοράζει από SPAM e-mail	8%
Εταιρικό e-mail το οποίο εκλαμβάνεται ως SPAM	15-20%
Χαμένος χρόνος εργασίας ανά SPAM e-mail	4-5 δευτ.

Πηγή: TopTenREVIEWS, Inc.

SPAM

- Από πού προέρχεται
  - Οι ΗΠΑ, Κίνα και Ρωσία: πλειοψηφία δ/νσεων αποστολής SPAM
  - Verizon: φιλοξενεί το μεγαλύτερο αριθμό spammers
- Σε ποιους αναφέρεται
  - 5 χώρες έχουν το 99.68% των sites που αναφέρονται σε SPAM e-mails
  - Η Κίνα φιλοξενεί το 74% αυτών

Απρίλιος- Ιούνιος 2006		
1.	ΗΠΑ	23.2%
2.	ΚΙΝΑ	20.0%
3.	Ν.ΚΟΡΕΑ	7.5%
4.	ΓΑΛΛΙΑ	5.2%
5.	ΙΣΠΑΝΙΑ	4.8%
6.	ΠΟΛΩΝΙΑ	3.6%
7.	ΒΡΑΖΙΛΙΑ	3.1%
8.	ΙΤΑΛΙΑ	3.0%
9.	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	2.5%
10.	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	1.8%
	ΑΛΛΟΙ	25.3%

Πηγή: Sophos S.A., U.S.

SPAM

■ Περιεχόμενα SPAM e-mail

Στατιστικά στοιχεία e-mail SPAM		
1.	Προϊόντα	25%
2.	Χρηματοοικονομικά	20%
3.	Ερωτικά	19%
4.	Απάτες	9%
5.	Υγεία	7%
6.	Internet	7%
7.	Ελεύθερος χρόνος	6%
8.	Θρησκευτικού περιεχομένου	4%
9.	Λοιπά	3%

Πηγή: TopTenREVIEWS, Inc.

- Hoaxes – αστεία
- Annoyances – ενοχλήσεις
- Αλυσίδες
- Προώθηση προϊόντος, υπηρεσίας, ή ειδικού μηνύματος
- Απάτη
  - Advance fee fraud (Nigerian)
  - Phising
- Υποκλοπή και DoS
  - Viruses and zombies

SPAM

■ Τεχνικές για αποστολή e-mail SPAM

Συγκομιδή (harvesting) και επίθεση λεξικού	Δημιουργία λίστας-στόχου διευθύνσεων
Μαζικά e-mails	SPAM μέσω e-mail διεύθυνσης του αποστολέα
Joe job	SPAM μέσω e-mail διεύθυνσης ανυποψίαστου χρήστη
Αναμετάδοση μέσω τρίτων οντοτήτων	Χρήση αναμεταδοτών e-mail SPAM
Εισβολή (break-in)	Εισβολή σε σύστημα ανυποψίαστου για SPAM
Zombies (botnets / robots)	Χρήση εγκατεστημένων προγραμμάτων σε συστήματα ανυποψίαστων χρηστών

SPAM

- Μηχανισμοί αντιμετώπισης
  - Πρόληψη (prevention)
    - Πριν εκδηλωθεί
  - Εντοπισμός (detection)
    - Μετά την εκδήλωσή του
  - Αντίδραση (handling)
    - Μετά τον εντοπισμό του
    - Συνήθως ο τελικός χρήστης αποφασίζει
      - Anti-SPAM Profile

SPAM

- Μηχανισμοί αντιμετώπισης
  - Πρόληψη (prevention)
    - Λευκές Λίστες (White lists)
    - Αυθεντικοποίηση αποστολέα
    - Παραποίηση της διεύθυνσης (obfuscation)
    - Πρόκληση/απόκριση (challenge/response)
    - Κουπόνι έγκρισης (consent token)
      - κόστος (υπολογιστικό/οικονομικό)
  - Εντοπισμός (detection)
  - Αντίδραση (handling)

SPAM

- Μηχανισμοί αντιμετώπισης
  - Πρόληψη (prevention)
  - Εντοπισμός (detection)
    - Μαύρες λίστες
    - Ανάλυση περιεχομένου
    - Συνεργατικό φιλτράρισμα
    - Συστήματα υπολήψεων
    - Ανάλυση ίχνους
      - Ποσότητα, συχνότητα mails για αποστολή
  - Αντίδραση (handling)

SPAM

- Μηχανισμοί αντιμετώπισης
  - Πρόληψη (prevention)
  - Εντοπισμός (detection)
  - Αντίδραση (handling)
    - Καραντίνα (Quarantine)
    - Περιορισμός ρυθμού (Limit Rate)
    - Απόρριψη (Reject)
    - Ετικέτα (Label)
    - Χρέωση (Charge)

SPAM

- Ως τώρα συμπεράσματα:
  - Ανοικτό θέμα για μία δεκαετία
  - Μία τεχνική δεν αρκεί
    - Συνήθως συγκερασμός με φίλτρα αποφάσεων
  - Αρκετοί ISPs είναι μάλλον απρόθυμοι για συνεργασία
  - Θεσμικό πλαίσιο ισχυρό
    - απαγορεύει χρήση περιεχομένου από τρίτες οντότητες για ανάλυση
  - Ποσοστά εξαπάτησης – σημαντικά
  - Δεν διαφαίνεται bottleneck εξαιτίας των SPAMs στο Internet

SPAM & SPIT

- SPIT
  - Spam over Internet Telephony
  - Αυτόκλητη μαζική (κερδοσκοπική) κλήση τηλεφωνικών αριθμών
- Ευτυχώς μόνο ελάχιστα περιστατικά ως τώρα!
  - Αλλά και στην δεκαετία 80's μόνο ελάχιστα περιστατικά SPAM
- Εκδηλώνεται σε πρωτόκολλα εγκατάστασης συνόδου για μεταφορά φωνής και πολυμέσων πάνω από το δημόσιο Internet
  - Π.χ. SIP – Session Initiation Protocol

SPAM & SPIT

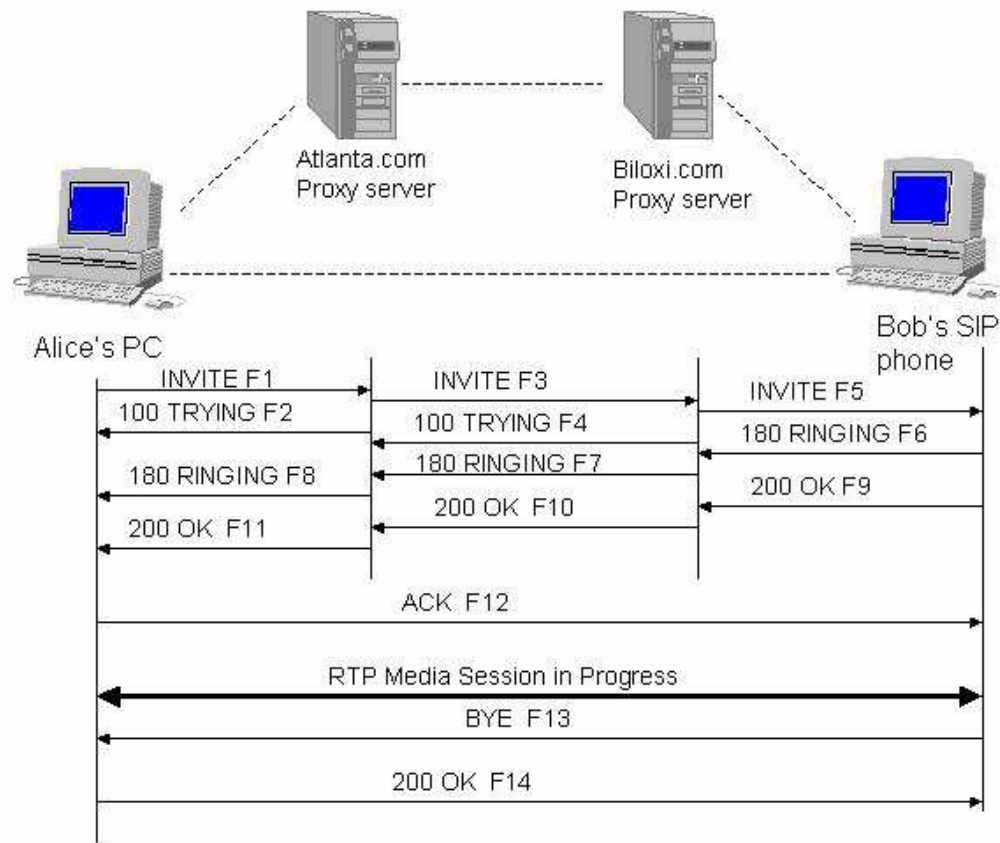

■ Τι είναι το SIP

- πρωτόκολλο επιπέδου εφαρμογής για **εγκατάσταση, τροποποίηση ή τερματισμό** συνόδων μεταξύ δύο ή περισσότερων χρηστών
- Με την εγκατάσταση συνόδου ακολουθεί η μετάδοση περιεχομένου μεταξύ των χρηστών
  - με χρήση άλλων πρωτοκόλλων (π.χ. RTP, RTSP)

SPAM & SPIT

■ Αρχιτεκτονική SIP

SPAM & SPIT

- Τι είναι το SIP
  - Λειτουργίες πρωτόκολλου
    - Εντοπισμός τελικού χρήστη
    - Ανταλλαγή πληροφοριών
    - Εγκαθίδρυση συνόδου
    - Τροποποίηση συνόδου
    - Τερματισμός συνόδου
    - Εγγραφή χρήστη σε καταλόγους
  - Ομοιάζει τόσο με το SMTP όσο και με το HTTP

SPAM & SPIT

- Ομοιότητες ή διαφορές
  - Όλες οι τεχνικές αποστολής SPAM μπορούν να εφαρμοστούν και στο SPIT
  - Ορισμένες τεχνικές αντιμετώπισης SPAM μπορούν να εφαρμοστούν και στο SPIT
  - Μπορούν να πραγματοποιηθούν με αυτόματο τρόπο
    - SPAM: ναι
    - SPIT : ναι στο μέλλον
  - Κόστος πραγματοποίησης
    - SPAM: ελάχιστο
    - SPIT : υψηλό

SPAM & SPIT

- Ομοιότητες ή διαφορές
  - Φόρτος (Bottleneck) στο δίκτυο
    - SPAM: ελάχιστο-μέτριο
    - SPIT : σημαντικό-υψηλό
  - Περιεχόμενο αυτόκλητου μηνύματος
    - SPAM: Text
    - SPIT : Text/Audio/Video/Images
  - Εκλαμβανόμενη από το χρήστη ενόχληση
    - SPAM: μέτρια
    - SPIT : υψηλή
  - SPAM σε επίπεδο περιεχομένου ενώ SPIT και σε επίπεδο σηματοδότησης

Anti-SPIT

- Εύκολα ή δύσκολα;
  - Δύσκολο το φιλτράρισμα του περιεχομένου
    - Είναι πραγματικού χρόνου video/audio stream
    - Νομοθεσία περί απορρήτου
  - Εύκολο το φιλτράρισμα του signaling (SMTP/HTTP like)
    - Αλλά όχι αποτελεσματικό
    - Το πραγματικό junk μήνυμα μάλλον υπάρχει στο περιεχόμενο !!

Anti-SPIT και έργο SPIDER

■ Ευρωπαϊκό έργο SPIDER

- ❑ Ασφαλής διαχείριση ανεπιθύμητων τηλεφωνικών κλήσεων μέσω του διαδικτύου
- ❑ Κατηγορία: FP6, COOP-2006
- ❑ Ημερομηνία έναρξης: 01.09.2006
- ❑ Ημερομηνία λήξης: 31.08.2008
- ❑ Συμμετοχή τμήματος Πληροφορικής Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών
- ❑ Στόχος: Σχεδιασμός και υλοποίησης μεθόδων anti-SPIT

Visit <http://projectspider.org/>

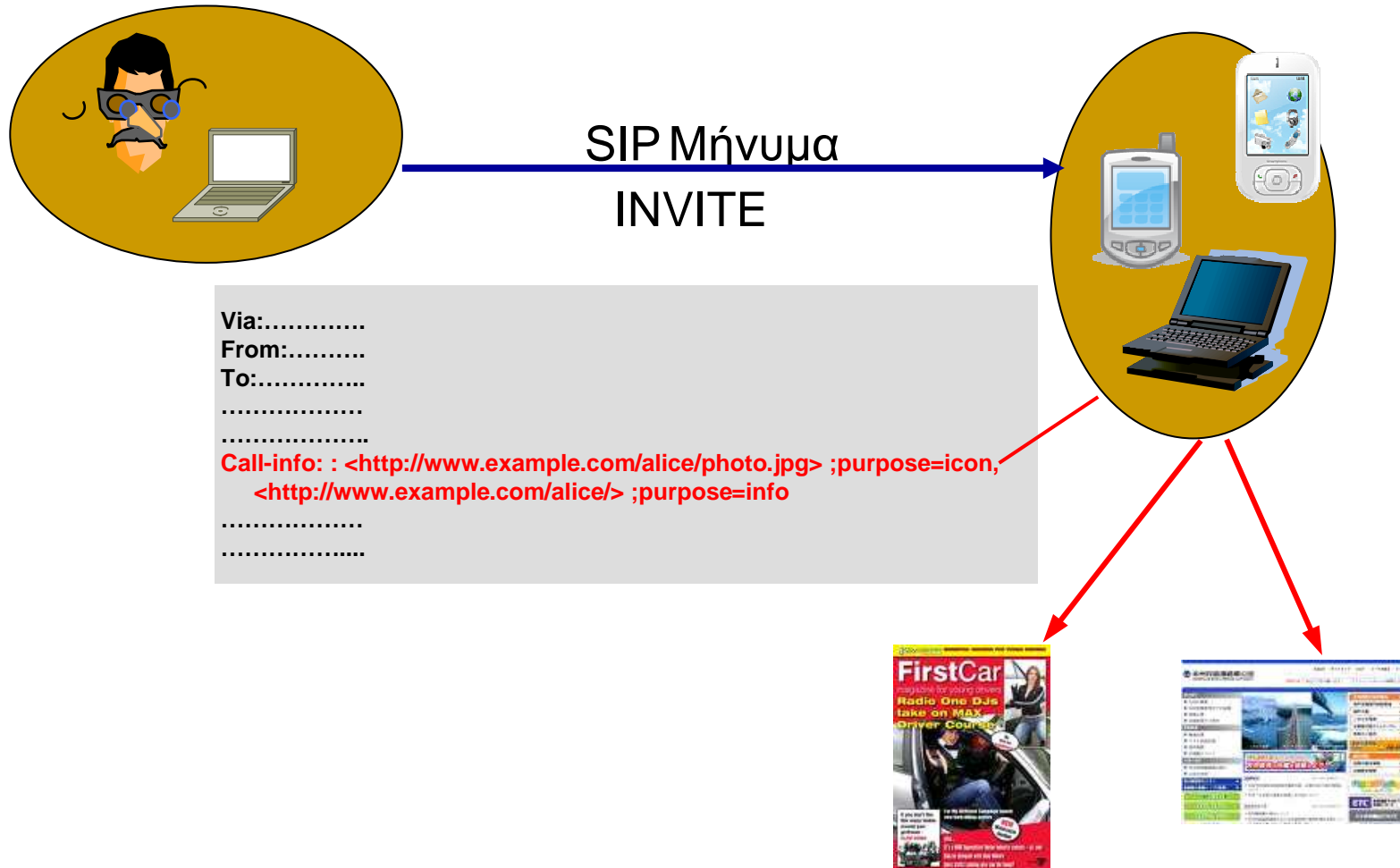
Anti-SPIT και έργο SPIDER

- Ευρωπαϊκό έργο SPIDER
  - Στην πρώτη φάση το Ο.Π.Α. διακρίβωσε ευπάθειες του SIP λόγω
    - Σχεδιαστικών ατελειών στη δομή των μηνυμάτων και στη λειτουργία του πρωτοκόλλου
    - Προαιρετικών λειτουργιών που δεν υλοποιούνται στην πράξη
    - Διαλειτουργικότητας με άλλα, ευπαθή πρωτόκολλα
  - Διακριβώθηκαν πάνω από 30 ευπάθειες
    - πριν ακόμα εγκατασταθεί σύνοδος !

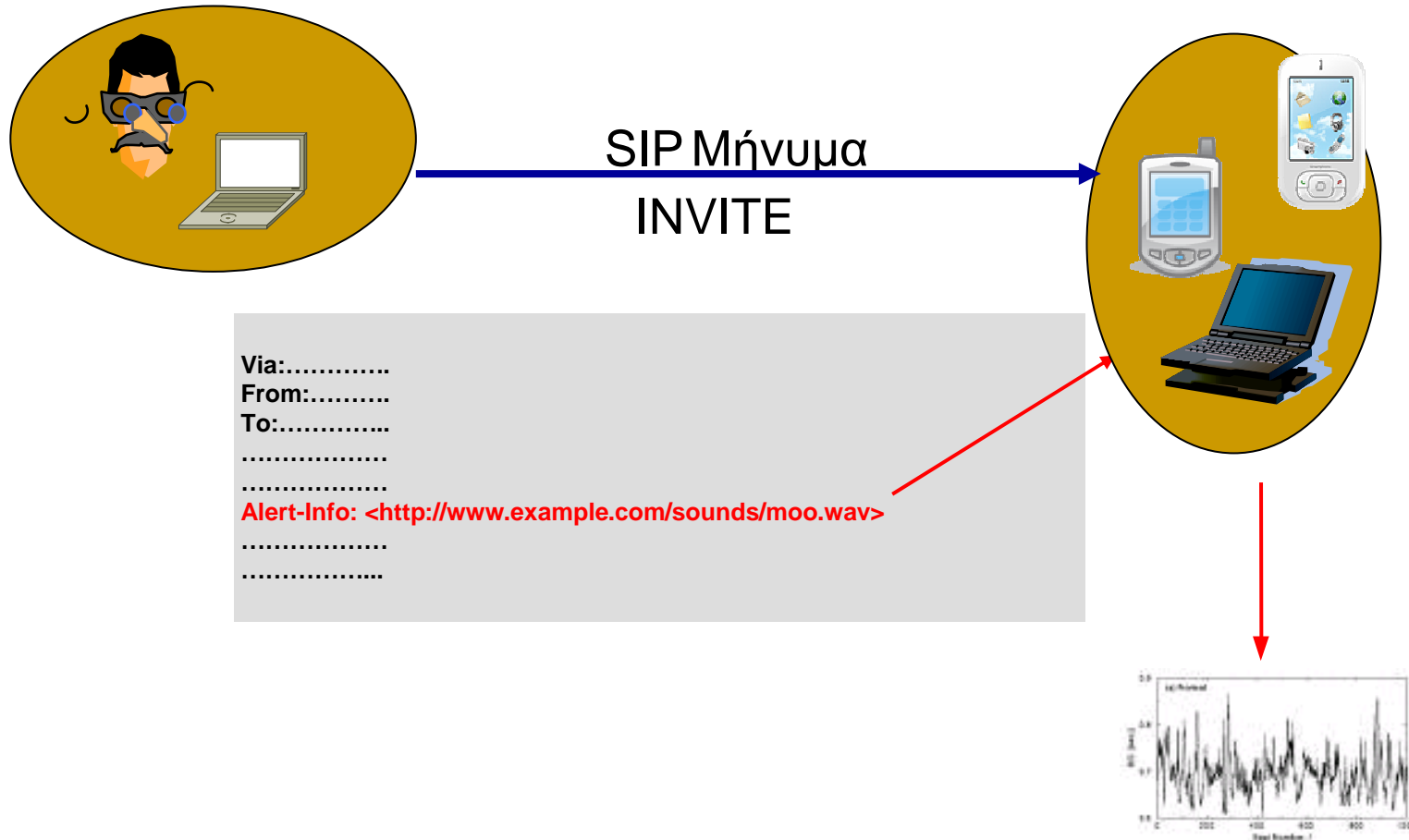
Anti-SPIT και έργο SPIDER

■ Ευπάθειες SIP

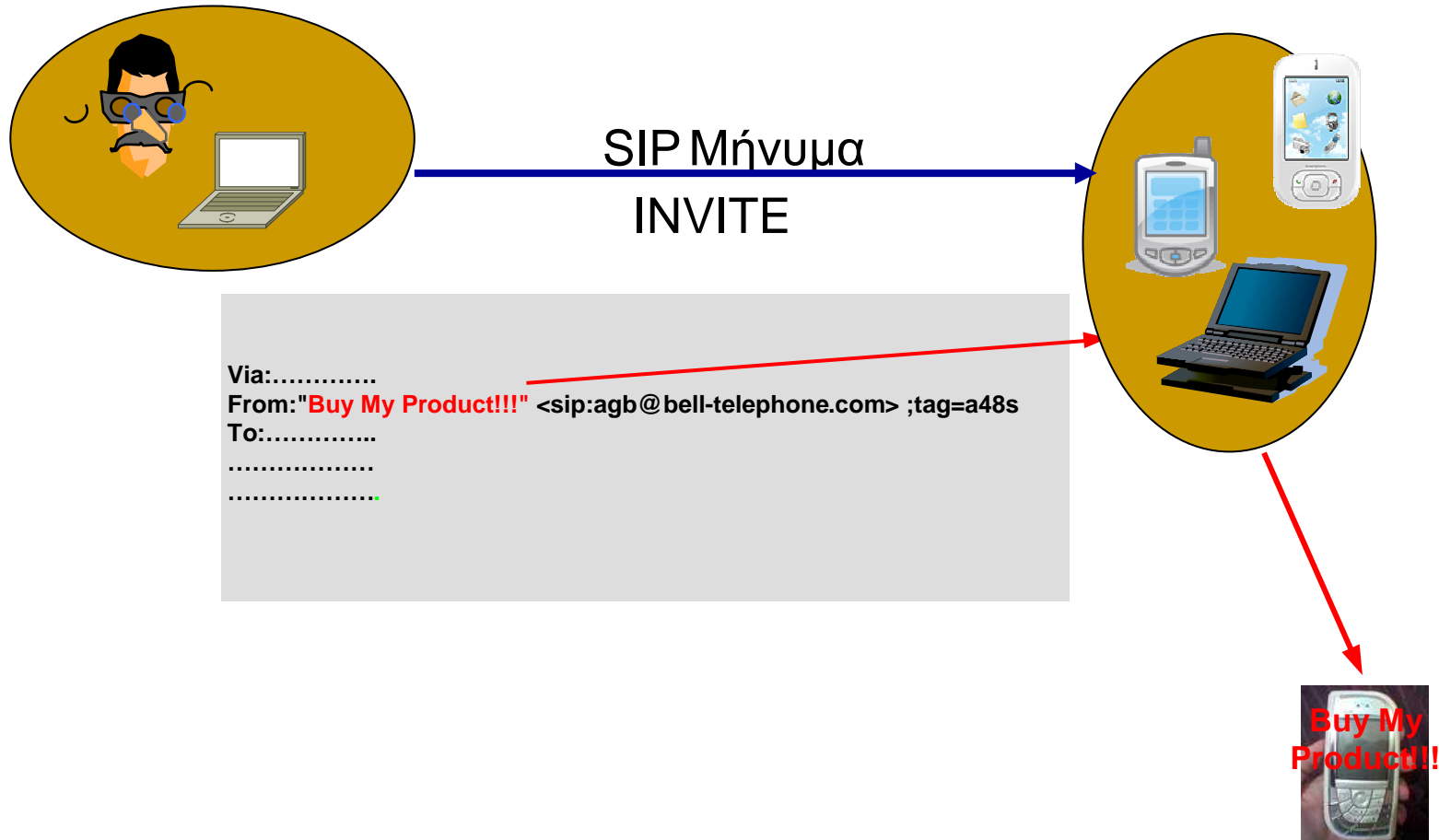
Anti-SPIT και έργο SPIDER

■ Ευπάθειες SIP

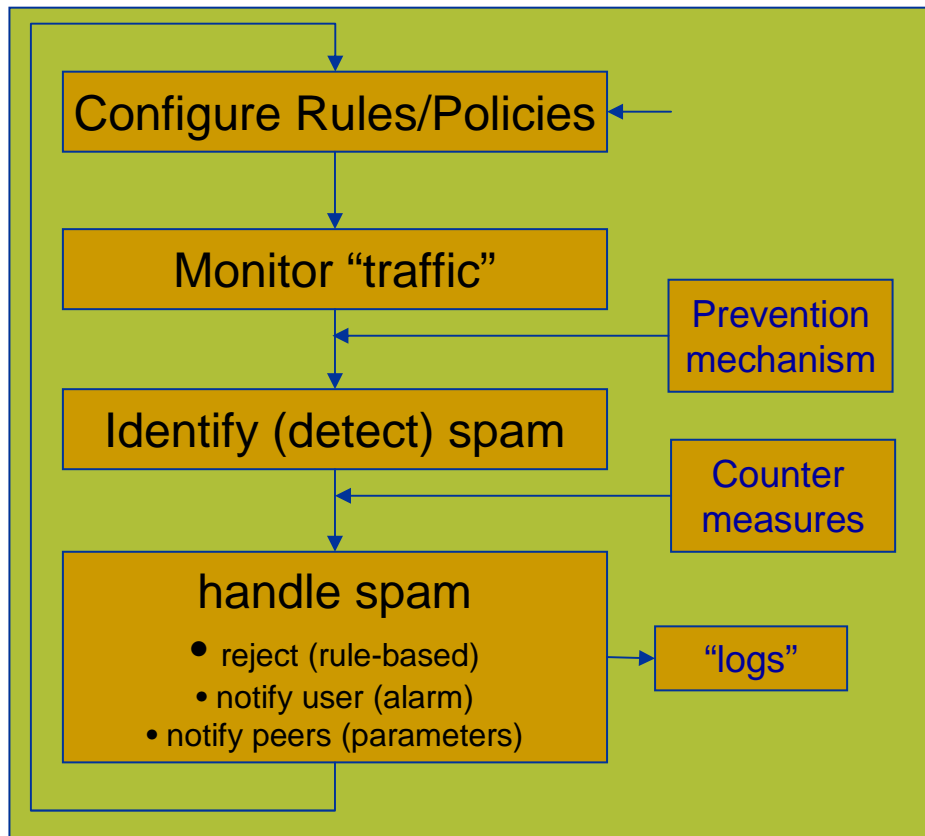
Anti-SPIT και έργο SPIDER

■ Ευπάθειες SIP

Anti-SPIT και έργο SPIDER

■ Αρχιτεκτονική anti-SPIT στο SPIDER

- Ανάγκη για ολοκληρωμένο πλαίσιο
  - Συμμετοχή χρήστη
  - Συνδυασμός
    - πρόληψης,
    - ανίχνευσης,
    - αντιμετώπισης
  - Συναίνεση παρόχων
  - Συνεργασία παρόχων
  - Ενδεδειγμένη αξιολόγηση
  - Θεσμικές επιταγές

Anti-SPIT και έργο SPIDER

■ Κατηγοριοποίηση anti-SPIT μηχανισμών

Αποτροπή   *Ανίχνευση*   *Αντιμετώπιση*

Φιλτράρισμα Περιεχομένου	Συστήματα βασισμένα στη φήμη	Υπολογιστικοί γρίφοι	Γκρίζες λίστες	Ανατροφοδότηση πληροφοριών από χρήστες
Μαύρες Λίστες	Παραποίηση της διεύθυνσης	Πληρωμές με ρίσκο	Βιομετρικό πλαίσιο πρόληψης spit	Χρήση SIP Identity
Λευκές Λίστες	Διευθύνσεις περιορισμένης χρήσης	Ομάδες εμπιστοσύνης	Στατιστική ανάλυση της σηματοδότησης του VoIP	Πρόληψη του spit με χρήση της SAML
Συναινετική Επικοινωνία	Τεστ Turing	Κεντριοποιημένοι πάροχοι SIP	Διαφοροποιημένο SIP	

Anti-SPIT και έργο SPIDER

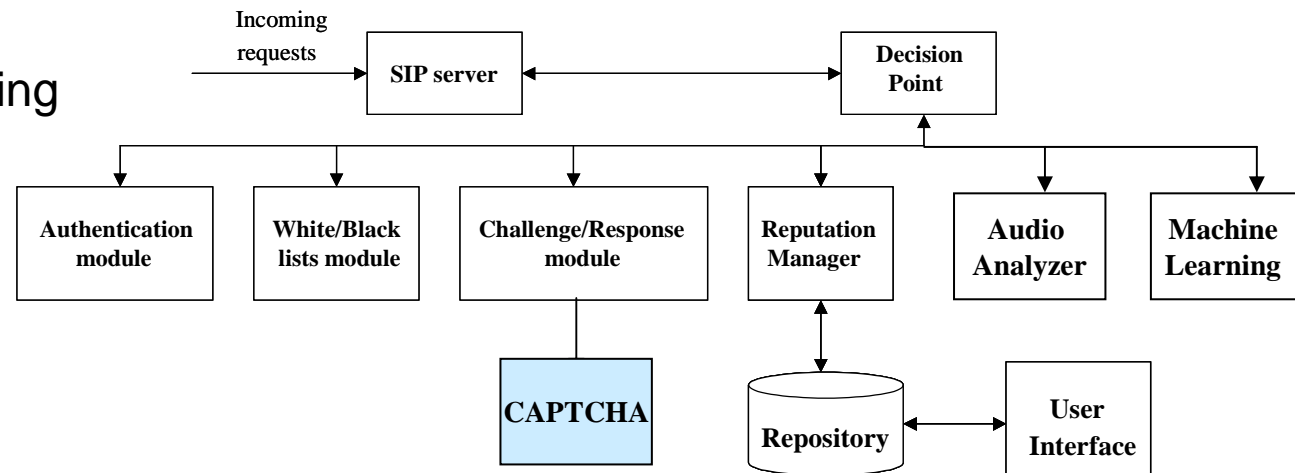
- Κριτήρια αποτίμησης anti-SPIT μηχανισμών
  - Επιτυχία
    - Ποσοστό SPIT κλήσεων που ανιχνεύεται
  - Αξιοπιστία
    - False positives / False negatives
  - Ταχύτητα ανάδρασης
  - Απαιτήσεις σε πόρους
    - Χρήστη
    - Δίκτυο
  - Οικονομικό κόστος
    - Παρόχου
  - Κλιμακοσιμότητα
  - Ιδιωτικότητα

Anti-SPIT και έργο SPIDER

■ SPIDER anti-SPIT platform

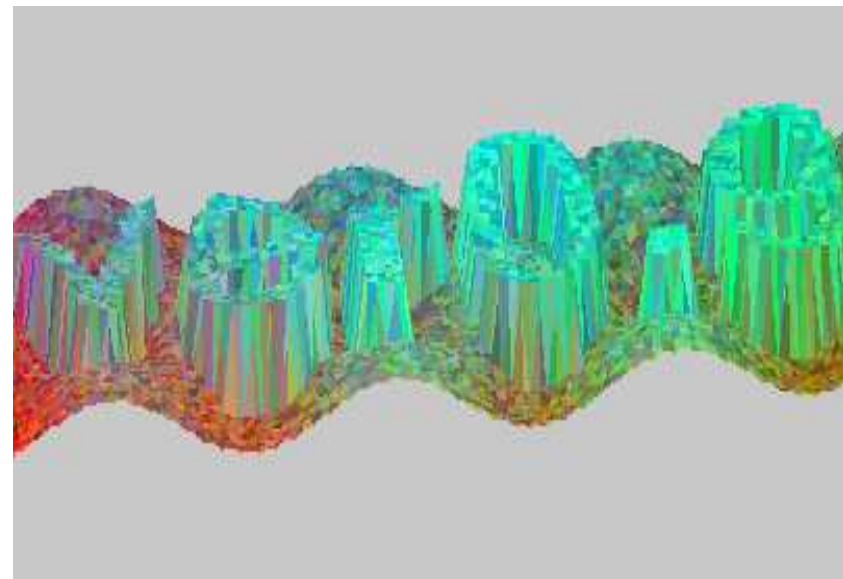
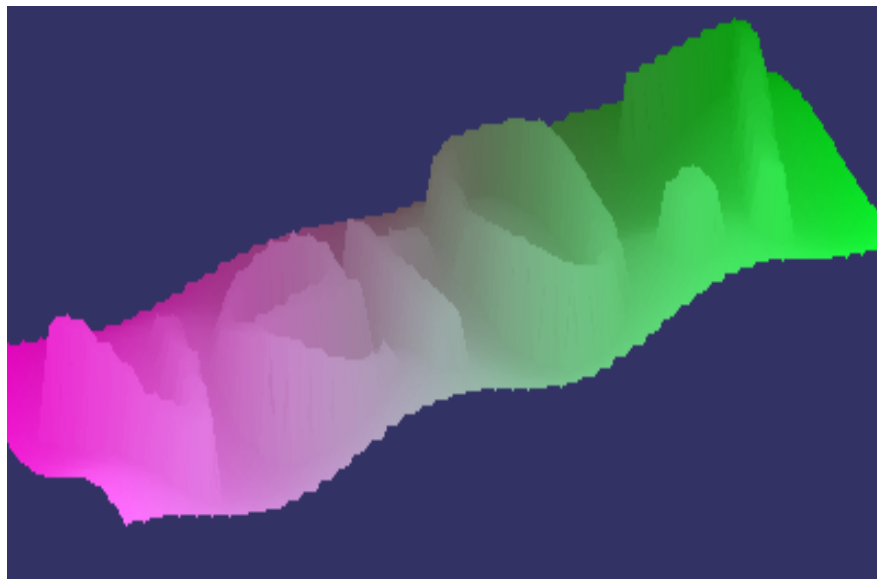
Συνδυασμός των ακόλουθων μεθόδων - τεχνικών

- ❑ Authentication
- ❑ White/Black list
- ❑ Challenge/Response
- ❑ Reputation manager
- ❑ Audio analyser
- ❑ Machine Learning

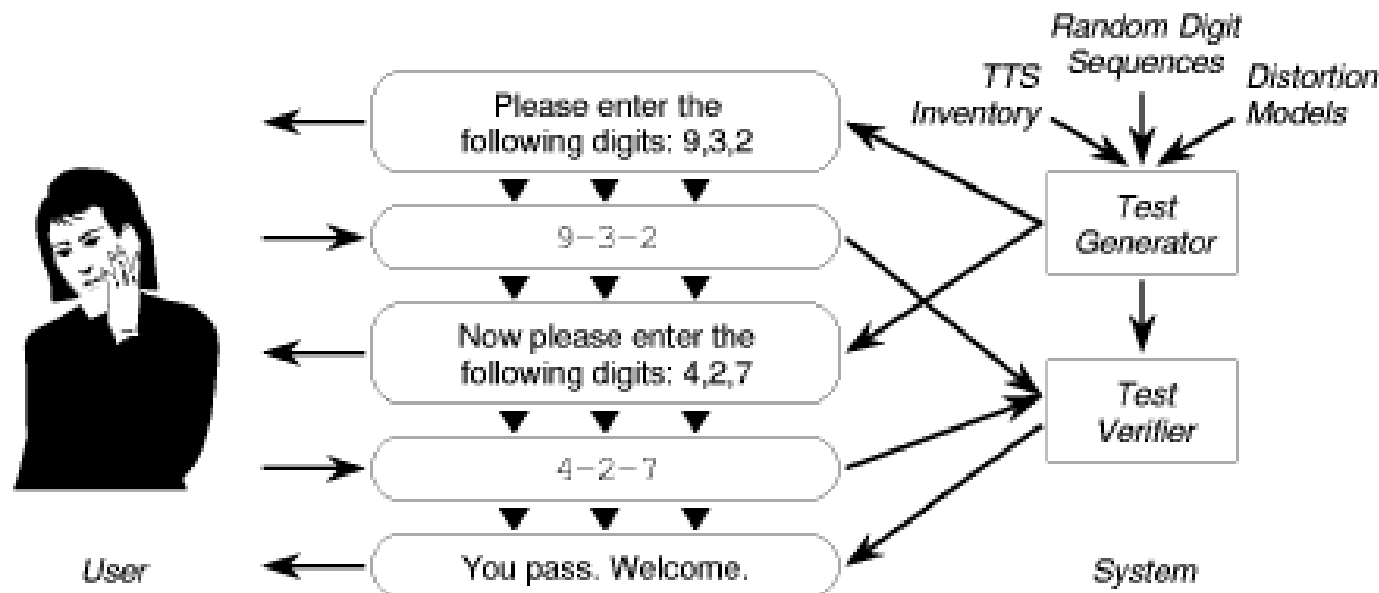
Anti-SPIT και έργο SPIDER

- SPIDER anti-SPIT platform
  - CAPTCHA - Completely Automated Public Turing test to tell Computers and Humans Apart
  - VISUAL

Anti-SPIT και έργο SPIDER

- SPIDER anti-SPIT platform
  - CAPTCHA - Completely Automated Public Turing test to tell Computers and Humans Apart
  - Audio

Επίλογος

- Εκτιμάται ότι το SPIT είναι προ των πυλών
  - Χρειάζονται καλύτερα botnets
  - Περισσότεροι χρήστες
    - Οι VoIP χρήστες είναι υποψιασμένοι
  - Φθηνότερες χρεώσεις από παρόχους
- Για να αντιμετωπιστεί θα πρέπει οι SIP servers να έχουν ενσωματωμένο anti-SPIT
  - Επίκαιρο εφόσον τώρα αναπτύσσονται
- Συνδυασμός anti-SPIT έχει αποτέλεσμα
- Ο τελικός χρήστης δεν αντέχει SPAM και SPIT

Συζήτηση

***Δρ. Ιωάννης Μαριάς
Λέκτορας Ασφάλειας Υπολογιστών κ' Δικτύων
Τμήμα Πληροφορικής
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
marias@aueb.gr***